

Akademický rok: 2022/2023

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studentky: Alexandra Surovková

Název práce: *#liminalcore*

Slovní hodnocení:

Pro psaní posudku jsem měl k dispozici dokumentaci bakalářské práce, při osobním setkání se studentkou jsem měl možnost vidět naživo 3 její plátna a 3D objekt. Velkou část maleb, které vznikaly během posledního akademického roku a jsou podle toho, jak tomu rozumím, součástí širšího celku bakalářské práce (z něhož bude nicméně jen malá část prezentována ve finální galerijní instalaci), jsem bohužel naživo neviděl. Pokud si ale mohu troufnout zaspokulovat na základě obrazové dokumentace, práce neviděné by mě bavily přinejmenším stejně (nebo i víc) než viděné. Alexandra Surovková tvoří obrazy, které zaujmou svou formální vytříbeností – umě v nich kombinuje malířské techniky, vrství detail na detail a přesto výsledné kompozice nepůsobí „ucpaně“. Její malby vypráví prostřednictvím stavby obrazového prostoru, skladby a vrstvení barev a textur a nepotřebují postavy nebo děj. Prázdnota prostor by měla podle jejích slov přispívat, spolu s využitými výrazovými prostředky, k „docílení pocitu samoty a diskomfortu“. Já nevím... Zobrazený prázdný prostor nutně negeruje pocit samoty. A nepohodlí? Opět – asi záleží... Jak usouvztažnit (mou nebo kohokoli jiného) konkrétní diváckou zkušenost (zkušenost s živě barevnými, komplexními kompozicemi) se zkušeností pocitu nepohodlí a samoty ve „digitálních prostorách“? Navíc, co jsou ty digitální prostory přesně zač? Jde o bloumání architekturou sociální sítě, nekončené skrolování feedem nebo algoritmizovaný přísun malicherností? Nebo se tu bavíme (což by napovídala obsah obrazů) více specificky o hraní počítačových her? O bloumání místnostmi navrženými v tom nebo onom enginu poté, kdy se nám podaří překonat všechny nástrahy na daném levelu, ale pořád nevíme, jak otevřít poslední zavřené dveře? Je tu také někde v pozadí konkrétní autorčina zkušenost bloudění interiéry starých školních budov, internátů nebo nemocnic s pozůstatky válečkových nátěrů na stěnách a s textilem ze 70. let? Nebo je to už jen znak „generační nostalgie“ (bez ohledu na to, kolikátá generace od pádu státního socialismu jste)? Co tyto dvě zkušenosti – „virtuální“ a aktuálně prožívanou existenciální tíseň - spojuje? Je to nějaká obecnější zkušenost, generačně nebo prostorově ukotvená?

Ještě jednou a jinak. Alexandra Surovková maluje obrazy – a nově k nim přidává i 3D printy –, které naprosto fungují. Jsou plné, ale ne podbízivé. Mluví jasnou, zakotvenou estetikou (poznáme socíkovský dekor, poznáme low-fi rendery virtuálních místností, poznáme střípky generačně podmíněné „emo-romantiky“). Ale narativ, který na ně Alexandra napojuje, je trochu nahodilý – nebo aspoň pro mě nedrží moc pohromadě. Pojem „liminal“, jak je v textu představen, si neumím dost dobře spojit s tím, co vidím na obrazech. Totéž platí pro pojem „uncanny valley“, který se používá tam, kde se objevuje nějaké human-

machine rozhraní, ale jeho aplikování na architekturu je bez nějaké hlubší argumentace takové trochu zvláštní. A vím, že bychom práce neměli hodnotit na základě toho, co je o nich napsáno v dokumentaci, ale „samy o sobě“, ale na druhou stranu si říkám, že samo o sobě nefunguje nic a potřeboval bych asi přesvědčivější výpověď o tom, co na těch obrazech vlastně je a o co v nich jde. Pokud je práce o „vlivu technologií na naše životy“ (cituji text dokumentace a s tímto tvzením bych se ztotožnil), tak by mě zajímalo, jak toto tvrzení dostat do textu jinak. Tak, aby působilo stejně autenticky jako ty obrazy. Zajímá mě to, jestli jde k obrazům přidat něco víc než jen názvy, jestli to nemá být například nějaký deníkový text, nějaká osobnější výpověď; něco, co by šlo nad nebo mimo rámec splnění akademického minima vytvoření nějakého základní referenčního rámce, ale bylo by to stejně umanuté, stejně citlivé a naléhavé jako ty práce. Třeba bude takový text součástí finální galerijní instalace? Třeba ho má psát někdo jiný, kurátor nebo kurátorka? Třeba to není věcí autorky / autora... Zajímalo by mě, jak toto vidí sama Alexandra (hle, [otázky k rozpravě!](#)): mají si obrazy vystačit samy, případně jen se svými názvy, nebo jim trocha toho povídání může prospět? A čím hlas se k nim nejlépe hodí? Kde se nacházíte vy, když na obraze ladíte třicátý decimetr čtvereční jemnosti? Díváme se na prázdné místnosti, nebo na králičí nory?

Celkové hodnocení:

Bakalářskou práci Alexandry Surovkové **doporučuji k obhajobě.**

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval:

doc. Mgr. Jan Zálešák, Ph.D.

Datum:

28. 5. 2023

Podpis oponenta: